
Завърши работата на Групата на високо равнище за свързване на Трансевропейската транспортна мрежа със съседните държави и региони

Публикуван на: 05.12.2005

В края на 2004 г. Европейската комисия създаде Групата на високо равнище II, председателствана от г-жа Лойола Ди Паласио, с цел определяне продължението на главните трансевропейски оси към съседните на Европейския съюз държави и региони, както и определянето на приоритетните проекти за тяхното развитие.

Дейността на групата беше продължение на работата на Групата на Ван Мирт за осъвременяване на насоките за развитие на Трансевропейската транспортна мрежа. Срещите на Групата на Ван Мирт бяха организирани от Европейската комисия и се провеждаха през 2003 година. На тях бяха преразгледани критериите за избор на приоритетните проекти за развитие на транспортната инфраструктура на Европейския съюз и на тази база беше подготвен нов списък от приоритетни проекти, които да бъдат завършени до 2020 година. През територията на България преминават три от тези проекти: модернизирание на железопътната линия Видин – София – Кулата, подобряване на навигацията по река Дунав и строителството на магистрала "Струма".

Групата на високо равнище II включваше представители на 26 съседни на Европейския съюз държави, 25 страни-членки плюс България и Румъния и 3 банки (Европейската инвестиционна банка, Европейската банка за възстановяване и развитие и Световната банка). България и Румъния бяха третирани като пълноправни членки на Европейския съюз.

В резултат на одобрени от групата критерии бяха разгледани предложенията за приоритетни оси и след дълги дебати на окончателната карта се появиха 5 главни транснационални оси: Северна, Централна, Югоизточна и Югозападна, както и т.нар. Морски магистрали.

През територията на България преминава Югоизточната главна ос, свързваща Европейския съюз през Балканите и Турция с Каваказ и Каспийско море, както и с Египет и Червено море. Предвидени са връзки с Албания и Македония, Иран, Ирак и Персийския залив. Основните мултимодални връзки, преминаващи през наша територия, са:

- Общоевропейски транспортен коридор X – клон С, свързващ Белград – Ниш – София, и от там по трасето на Общоевропейски транспортен коридор IV – Истанбул – ТРАСЕКА;
- Общоевропейски транспортен коридор VIII: Бари/Бриндизи – Тирана – Скопие – София – Бургас/Варна;
- река Дунав – река Сава.

Като основни морски магистрали са включени магистралите в Черно море и връзката му с Средиземно море. Те включват връзките на пристанища Варна и Бургас с пристанищата в

Украйна, Русия и Грузия и Турция.

Така определените оси още веднъж потвърждават много важното значение на България, както за развитието на Трансевропейската транспортна мрежа, така и за разширението и към съседните държави и региони. Връзката Белград – София – Истанбул – ТРАСЕКА първа се открие като приоритетна ос, подкрепена както от прогнозите за трафика, така и от желанието на всички държави по нейното трасе да я развият в кратки срокове. Като голям успех може да се разглежда включването на Общоевропейски коридор VIII като мултимодална връзка от главна транснационална ос. Това стана с координираните усилия на България, Италия и Македония, които успяха да преодолеят съществуващия в някои среди скептицизъм за потенциала за развитие на този коридор.

Голямото количество приоритетни връзки по стратегически направления на територията на България е от много голяма полза за развитието на транспортната ни система, имайки предвид, че Европейската комисия ще съсредоточи средствата си върху развитието на главните оси, определени от двете групи на високо равнище.

При разглеждането на предложенията за приоритетни проекти, основното изискване беше проектът да е разположен на главна ос. Държавите от Европейския съюз, България и Румъния не предлагаха проекти (защото го бяха правили в Групата на Ван Мирт), а изразяваха подкрепа за проектите от общ интерес.

Като много успешен резултат от работата на групата може да бъде отчетено включването в краткосрочните приоритетни проекти на:

- предложеното от Турция модернизиране на железопътната линия Истанбул – границата с България;
- предложеното от Сърбия модернизиране на железопътната линия на сръбска територия между унгарската граница – Белград – Ниш и българската граница;
- предложеното от Македония изграждане на липсващата железопътна връзка към границата с България;
- предложеното от Македония модернизиране на пътя от Скопие до българската граница.

Всички тези проекти бяха подкрепени от нашата страна, защото са от пряко значение за увеличаване на трафика и повишаване качеството на транспортните услуги в региона. За първи път на такова високо ниво се подкрепя проекта за изграждане на жп връзката Скопие – София. Предложените от Турция и Сърбия железопътни проекти, заедно с изпълняваните и планираните проекти на българска територия ще създадат условия за скоростен железопътен транспорт на дълго разстояние Западна Европа – Унгария – Сърбия – България – Турция – ТРАСЕКА.

Първото обсъждане на доклада от работата на групата на високо равнище ще се осъществи на срещата на министрите на транспорта от Европа и средиземноморския регион, която ще се състои на 14-15 декември в Маракеш, Мароко.

Благоприятните за нашата страна резултати от работата на Групата на високо равнище II трябва да бъдат използвани максимално, чрез подготовката и изпълнението на жизнени проекти, които да повишат качеството на транспортните услуги и да превърнат транспортната ни система в неразделна част от Трансевропейската транспортна система.